

Farmor och farfar – en betraktelse

Av Ulla Åberg

Farfar
Carl Gustav Evald Holst
Född 15 mars 1896, död 3 december 1918.

– Jag har filmen med Blekinge Läns Tidning från 1918 framme, jag vill hitta min farfars dödsannons. Han dog den 3 december 1918.

Jag sitter i "släktrummet" på stadsbiblioteket i Karlskrona och talar med en av de anställda.

– Kan du hjälpa mig? frågar jag.

Hon tar filmen och visar hur jag sätter in den i apparaten och hur jag ska göra. Vi letar, hon stannar kvar, verkar också intresserad.

– På den tiden kom dödsannonserna in i tidningen redan dagen efter dödsfallet, säger hon, det gick väldigt snabbt.

Vi letar vidare, är snart framme på mitten av december.

– Nej, den finns nog inte här.

Det slår mig plötsligt, det är naturligtvis Sydöstran det står i.

Hon reser sig snabbt upp,

– Jag går och hämtar den, den hette Karlskronatidningen på den tiden.

Vi sätter igång igen. Vi kommer till den 6 december, där är det!

Att Gud till sig hemkallat vår käre son
Kurt Evald Holst
som efter en kort sjukdom.....

Men, nej, det stämmer ju inte, min farfar hette *Carl*, som far, *Carl Gustav Evald Holst*. Det är bara några dagar sen jag hittade i död- och begravningsboken att far och farfar hade samma namn. Och jag blev så rörd av det. Nej, min farfar heter inte Kurt. Han har ju funnits i hela mitt liv även om han var död, och han heter Carl, som min far.

Dödsdatum stämmer, 3 december, föräldrarnas namn, *Karolina* och *Alfrid Holst*. Och *Hulda Andersson*, hans trolofvade, finns med, min farmor. Men barnen då, *Hanna* och *Charlotta*? Farmor och farfar var inte gifta. Är det därför de inte finns med?

Känner mig lite fundersam. Är det något som är fel? Jag minns att någon mer i familjen dog samtidigt som farfar. Men nej, inte ett syskon som dör samma dag, och farmor, finns ju med.....

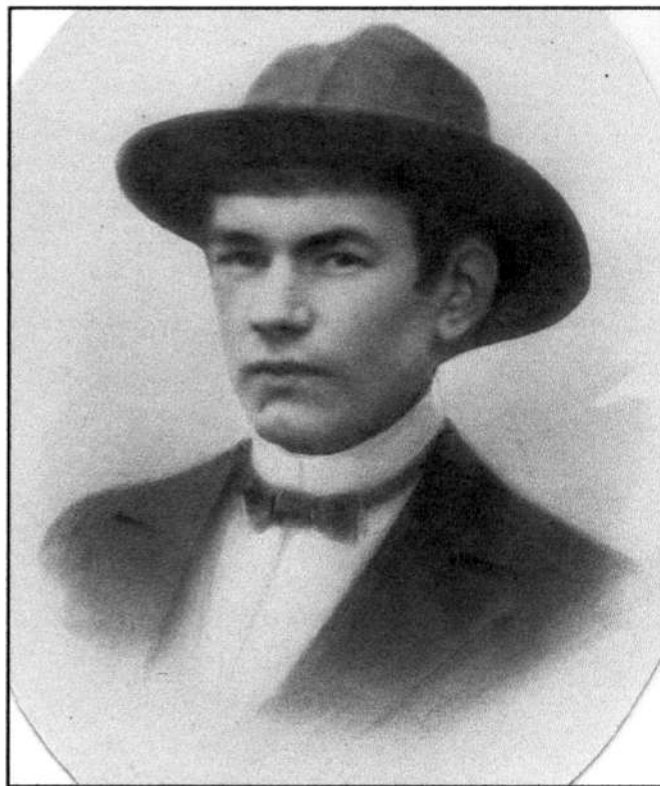
"Som efter en kort sjukdom stilla afled å Karlskrona lasarett den 3 december i sitt 23:e lefnadsår, djupt sörjd och begråten....."

Begråten, jag tycker om det ordet. Begråten. Samtidigt är jag besviken, som om den farfar som alltid funnits, även om han alltid var död, har tagits ifrån mig. Och han hette inte Kurt. Men, vad vet jag egentligen. Jag vet ingenting, det är ingen som har pratat om min farfar med mig.

Att han dog i spanska sjukan, att han bara var 22 år, att far föddes året efter, att han aldrig fick se sin far i livet och att hans far aldrig fick se sin son. Att farmor var piga på farfars föräldragård, att de fick bo kvar där, blev väl omhändertagna, men att farmor till slut fick lämna ifrån sig Hanna, det vet jag. Att Hanna bodde och gick i skolan i stan det vet jag också.

Men Kurt Evald, nej, han har aldrig funnits för mig. Vem var han, han som sägs vara min farfar? Stenarbetare, står det i dödboken. Är det honom jag har på ett gammalt foto, stilig som min far, klädd i vidbrättad hatt, styv skjortkrage och fluga. Uppklädd hos fotografen. Kraftigt markerade ögonbryn och skarp blick, tankfull, blicken ser förbi mig, långt bort i fjärran. Tänk, om det inte är han!

Funderar över vad det är som påverkar mig så starkt när jag nu sitter med dödsannonsen framför mig. Är det

"Är det honom jag har på ett gammalt foto, stilig som min far, klädd i vidbrättad hatt, styv skjortkrage och fluga. Uppklädd hos fotografen. Kraftigt markerade ögonbryn och skarp blick, tankfull, blicken ser förbi mig, långt bort i fjärran. Tänk, om det inte är han!"